

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

§. IV. Quid juris, seu potestatis habeat Prælati, vel ejus Monasterium, aut Colligata, eui Ecclesia Cathedralis, vel aliud beneficium est incorporatum, seu unitum?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

De jure novo verò Tridentini *sess. 7. c. 6. De refor.* conceditur primò licentia ordinariis, tanquam Sedis Apostolicæ delegatis, ut uniones perpetuas post quadraginta annos, à die promulgati Concilii, computandos, factas examinare possint, ad declarandum eas irritas esse, quæ sub aut obreptitiè obtentæ fuerunt. Secundò statuitur *hac sess. c. 7. de refor.* ut beneficia curata unita Monasteriis, beneficiis, aut aliis Ecclesiis, piisve locis, &c. singulis annis ab ordinariis locorum visitentur, & juxta hujus arbitrium certa portio Vicario in tali curata Ecclesia constituto assignetur. Tertio statuitur in *sess. 14. c. 9. De refor.* ut ne uniantur unius Diocesis beneficia cum beneficiis alterius Diocesis, ad multas scilicet confusiones evitandas. Quarto conceditur in *sess. 21. c. 5. De reform.* Episcopis licentia, in causis à jure permittis, unionem beneficiorum etiam curatorum, etiam specialiter reservatorum, aut aliter affectorum, &c. facere, etiam ut Sedis Apostolicæ delegatis, & in *sess. 23. c. 18. De refor.* conceditur, quòd possint collegiis, seu seminariis applicare, & incorporare beneficia simplicia, etiam, antequam vacent, modò hoc fiat sine cultûs Divini, & illa beneficia obtinentium præjudicio: & quamvis *sess. 24. c. 13. De refor. junctâ Declaratione V. Dummodo curata non sint*, prohibeat, ne Ecclesiæ Parochiales Monasteriis, Dignitatibus, Præbendis Ecclesiæ Cathedralis, aut collegiæ, vel aliis beneficiis simplicibus, &c. uniantur, factas tamen antea uniones non infirmat, sed præcipit tantum, ut ab ordinariis revideantur. Quintò denique prohibet in *sess. 25. c. 9.*

§. Insuper de refor. ut ne beneficia hanc cum patronatis uniantur, ad cavendum scilicet tamliberæ huic Ecclesiæ libertatem, quam patronatæ circa partronatûs.

§. IV.

Quid juris, seu potestatis habeat Prælati, vel ejus Monasterium, Ecclesia Cathedralis, aut Collegiata, cum Ecclesia Parochialis, vel aliud beneficium est incorporatum, seu unium?

Duplici modo potest fieri talis incorporatio, primò, quoad temporalia tantum; ut reliquæ scilicet congruæ portione Vicario, qui in beneficio ministrat, reliqui redditus ad Monasterium, Capitulum, &c. pertineant. Secundò, quoad temporalia & spiritualia simul, quodem, si incorporatio hæc facta est, etiam populus in spiritualibus etiam sit à jurisdictione Episcopi Diocesis ac subiectus sit etiam in temporalibus Prælati v. g. Monasterii, &c. dicuntur plenissimo jure incorporatum tale beneficium; si verò quoad spiritualia quoad incorporata sit, ut liceat Prælati incorporatio facta fuit, administrant spiritualia in Ecclesia incorporata, populus tamen Episcopo adhuc subiectus manet non quidem plenissimo jure, sed jure facta fuisse incorporatio dicitur notatis.

Sciendum primò, si quoad temporalia tantum Monasterio, vel Capitulo incorporatio Parochialis Ecclesiæ, vel alterius beneficii facta fuit, nihil juris habet, vel circa personam Prælati, qui in tali Parochia v. g. par-

est, vel circa curam populi, Abbas, aut Monasterium, vel Capitulum, &c. cui taliter Ecclesia talis incorporata est. Neque si tantum reditus talis beneficii Monasterio tali, vel Capitulo donati fuerunt, & incorporati, semper jus presentandi in Ecclesia taliter unita habet Monasterium illud, aut Capitulum, &c. (cum separari possit jus presentandi, ab Ecclesie rebus) vel si etiam jus presentandi tali Monasterio, vel Capitulo, &c. convenit, presentari tamen debet Vicarius ad Ecclesiam taliter unitam Episcopo, cui cura talis Ecclesie per talem unionem non admittitur, prout constat ex c. In Lateranensi 31. h. 1. ita ut ad Episcopum in tali Ecclesia pertineat institutio, & destitutio talium Vicariorum. Si vero Ecclesia Parochialis v. g. plenissimo jure Monasterio, vel Capitulo, &c. incorporata sit, (quam unionem solus Pontifex facere potest) ita ut in tali Ecclesia taliter unita respectu populi subiecti Episcopalem quasi jurisdictionem habeat Prælati v. g. tunc in illa Ecclesia taliter unita, non tantum instituere, & destituere Vicarium potest, independenter ab Episcopo loci, sed visitare etiam, rationem administrationis exigere, & omnia facere, quæ ad jus Episcopi pertinent. c. Quoniam. 21. De privilegiis. Si tamen denique pleno jure Monasterio, Capitulo, &c. Ecclesia quoad temporalia, & spiritualia sit unita, non tamen plenissimo jure, quoad populum etiam exempta, presentare quidem debet Monasterium tale v. g. idoneum Vicarium Episcopo examinandum, & instituendum in Ecclesia taliter unita, quamvis exemptum Monasterium sit,

cum exemptio talis ad Ecclesiam unitam in præjudicium Episcopi extendenda non sit.

Sciendum secundò alia adhuc plura esse, quæ circa has uniones notari possunt. Primò, quòd Monasterium v. g. cui Ecclesia unita est pleno jure, debeat conservare ejus facta tecta, paramenta altaris reparare, &c. in defectum reddituum fabricæ deputatorum c. 1. & 4. De Eccles. adif. (qui enim commoda habet, reddituum scilicet Ecclesie, debet etiam onera sentire Ecclesie proficua) nisi tenues valde redditus essent, qui principaliter Reçtori obveniunt, & proprio aut Vicario instituto, qui redditus abundantes habet, vel populo, qui in tali Ecclesia Divina percipit, onus hoc relinquendum videretur.

Secundò, quòd Vicarius in tali Ecclesia Parochiali unita constitutus, sive perpetuus, sive temporalis sit, visitari possit ab Episcopo loci, cui populus subiectus est, quoad curam & Sacramentorum administrationem, quamvis ordinis exempti Religiosus sit, (cum ratione rei non exemptæ, curæ scilicet in tali loco exercendæ, subiectus sit jurisdictioni ordinarii) & ab ipso etiam immediato Reçtore principali, si sæcularis sit.

Tertiò, quòd Vicarius in tali Parochia constitutus, si temporalis sit, nullum jus, aut titulum in tali Parochia unita habeat, sed omne jus sit penes Reçtorem principalem; si vero sit Vicarius perpetuus, tum jus ac titulum in Parochia obtinet, cum cura animarum actuali, ita ut penes Reçtorem principalem cura talis tantum sit in habitu, &c. quæ omnia uti & plura alia de perpetuis & tempo-

temporalibus Vicariis, ex lib. 1. Decretal. 28. jam patent.

§. V.

De dismembratione beneficiorum Ecclesiasticorum, & requisitis ad illam.

Dismembratio, sive quod idem est, diminutio beneficii, tum censetur fieri, quando pars bonorum v. g. diviti valde beneficio auferatur, & alteri v. g. tenuis redditus habenti, vel fabricæ Ecclesiæ applicatur; hanc ex justa causa posse facere Episcopum ex c. Avaritia 10. h. 2. à contrario sensu colligitur: & si dismembratio talis fiat, beneficio non vacante, ad petitionem sive instantiam ipsius Rectoris adhuc superstitis, neque Ecclesiæ talis sit collegiata, aut incorporata Conventuali, aut Collegiata Ecclesiæ, sola auctoritas Episcopi, vel ordinarii, requiritur, ad eam faciendam, si tamen Collegiata sit, aut tali incorporata, debet etiam haberi consensus Collegii, & si Episcopus eam faciat ex motu proprio, præter justam causam, requiritur etiam consensus Capituli Cathedralis, tanquam solemnitas aliqua necessaria, ad hanc quasi alienationem faciendam. Rectoris verò Ecclesiæ dismembrandæ in tali casu consensus non requiritur, ut necessaria solemnitas, sed præcisè tanquam ejus, cujus interest, ita, ut invito etiam hoc, si necessaria videatur, dismembratio fieri possit.

§ * §

§. VI.

An, & quo pacto beneficium Ecclesiasticum dividi possit, seu scilicet in duo vel plura?

Dividi, sive secari beneficium dicitur quando ex uno fiunt duo, vel plura etiam beneficia, ita ut jam sint duo, vel plura, non nunc unum, ut si unum nunciatum, duæ Ecclesiæ Parochialis, duæ Capellaniæ, &c. ubi prius una fuerat. Et quamvis hæc beneficiorum divisio in Concilio Turonensi facta in c. Majoribus 8. h. 1. prohibita fuerat, fatentur tamen omnes, prohibita tantum fuisse, ne fieret sine iusta & rationabili causa (ad cavendam odiosam Ecclesiæ status mutationem) hinc in c. Vacante 26. h. 1. conceditur Episcopis, quòd ex justa & rationabili causa possint unam præbendam dividere in duas, modò quælibet sit sufficienti congruam sustentationem præbendam, quòd si tamen post factam divisionem redditus non sufficienter, ad hoc utriusque beneficiati, de novo constitui, sustentationem, obligatur Episcopus ad integrandas præbendas, ut portio aliqua ex beneficiis ab integrandis, cum vacaverint, detrahaatur, & illis illis adiciatur; vel si hoc, non potest simili modo juvare beneficiatos, non possit, tenebitur ex mensura sustentatione sufficiente illis præbenda, si illegitimè divisionem faciendæ, culpa fuit. Neque tamen in eo sensu beneficia possunt, ut ad unum beneficium, quod unum manet, duo beneficiati simul recipiantur, quòd patet in c. Dilecto 25. h. 1. cum dicitur